

[Kelm-Hansen]

firkloverregeringen, som omfatter fire CD-ministre, hvor den ene er til stede nu. Det betyder, at den tale, der er holdt af udenrigsministeren, også dækker CD minus hr. Erhard Jakobsen. Jeg tog ordet for at svare hr. Breckmann, som efterlyste, hvad det erhvervsliv, der har taget kontakt med den sorte befolkning, med ANC, mener. Jeg kan forstå, at hr. Breckmanns orientering i materialet er lidt spinkel, så jeg kan henvise til en artikel, der har været i Herald Tribune for nylig, hvor man citerer lederen af den gruppe, der har haft møde med ANC, nemlig Gavin Relly, som er præsident for Anglo-American Corporation, den største minesammenslutning i Sydafrika. Han siger bl.a. efter mødet med ANC: vi må begynde med at acceptere, at vi alle er sydafrikanere. Han går stærkt ind for bedre sundhedsvæsen, uddannelse og velfærd. Han vil begrænse befolkningstilvæksten, og det mest opsigtsvækkende: han går ind for princippet: én person – én stemme. Han siger i øvrigt om ANC'erne, efter at han har mødt dem, at han finder det interessant, at hans indtryk er, at det ikke er blodige marxister, men pragmatikere; han siger, at marxismen ikke er den vigtigste planke i deres platform.

Jeg synes, at den tilbagemelding, vi har fået fra det sydafrikanske erhvervsliv, er ganske interessant, og jeg vil anbefale hr. Breckmann, at han sætter sig lidt mere ind i den side af sagen.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg er faktisk meget enig i formandens bestræbelser på at komme tilbage til ordførerrækken. Jeg synes, at de bemærkninger, der kommer fra hr. Breckmann, fra hr. Erhard Jakobsen osv., fra apartheidtilhængerne i denne sal, tyder på, at der er tale om et vel tilrettelagt forsøg på fra starten at afspore det, som efter min mening burde være debattens hovedformål, nemlig hvordan og i hvilket omfang vi får gennemført de nødvendige sanktioner. Jeg synes, at udenrigsministeren satte meget godt på plads allerede fra starten over for hr. Breckmann, hvad et stort flertal i folketinget mener er det afgørende, nemlig apartheidstyrets særlig bestialske karakter.

Jeg er ganske overbevist om, at det store flertal i befolkningen har noteret sig de syns-

punkter, hr. Erhard Jakobsen og de andre apartheidtilhængere har, og tager afstand fra de synspunkter.

Jeg synes, det ville være rart, hvis vi andre kunne komme videre i debatten om, hvordan man rent faktisk får flertal for vidtgående sanktioner og foranstaltninger i dag over for dette styre.

Fischer (KF):

I det sidste år er der sket en iøjnefaldende forværring af forholdet mellem de hvide og de sorte befolkningsgrupper i Sydafrika, en udvikling, der understreger, at det er på høje tid med en politisk løsning.

Når vi herfra lægger så megen vægt på at bidrage til en fredelig overgang til flertalsstyre i Sydafrika ved at presse det hvide mindretals regering til at komme med de nødvendige indrømmelser, så apartheid kan afskaffes, sker det i erkendelse af, at alternativet, det voldelige opgør, er så frygtindgydende for sort, for hvid, for farvet og for Sydafrikas naboer.

Vi har set, hvorledes de nuværende urolige forhold betyder store tab af menneskeliv, de fleste uskyldige civile, hvem der så end har affyret kuglerne. Vi ser, hvorledes Sydafrikas nabolande lider store tab. Et væbnet opgør vil gøre alle til tabere.

I årtier har samfundsmæssig uretfærdighed præget Sydafrika gennem det formaliserede apartheidssystem. Vi forstår den sorte befolknings stærke modstand mod dette system. Vi har fra konservativ side igen og igen fordømt det, og vi deltager i forholdsreglerne mod det.

For at tage et eksempel på den sorte protest: det er indlysende, at unge veluddannede sorte ikke vil finde sig i at have en ringere plads i samfundet end deres hvide kolleger karrieremæssigt, bolig-mæssigt og sundhedsmæssigt. Det skaber en eksplosiv situation. De indrømmelser, der er kommet med hensyn til at fjerne nogle af apartheidsystemets grimme udadvendte sider, er kommet for sent og for langsomt. De vedrører tvangsforflytninger, forbuddet mod blandede ægteskaber osv., og de kan ikke imødekomme det sorte flertals krav.

Det afgørende er reelle forhandlinger om Sydafrikas fremtid med de sortes virkelige ledere. Det vil sige frigivelse af politiske fan-